

Groen & Doen



beleef de natuur!

HOOGVEEN

De Weide schoon!

Zaterdag 19 maart van 9.30 tot 11.30 uur. Tijdens de landelijke opschoondag willen wij graag ons steentje bijdragen. Steenbergerpark Leeft roept iedere inwoner van De Weide op mee te werken aan een schone wijk en een schoon park.

▶ Alle leeftijden. Start: IVN Struunhuus in het Steenbergerpark.



ZUIDWOLDE

Zwerfvuildagen

Vrijdag 18 maart en zaterdag 19 maart. Wij werken als natuurvereniging in samenwerking met gemeente De Wolden mee aan de landelijke zwerfvuildagen. Onder het thema 'Houd Zuidwolde Schoon' gaan we aan de slag. Alle inwoners van Zuidwolde worden opgeroepen deel te nemen, jong en oud.

▶ Vrijdag 18 maart van 13.00 tot 16.00 uur en zaterdag 19 maart van 10.00 tot 12.00 uur en van 13.00 tot 16.00 uur. Materiaal ophalen op het adres Drift 1 in Zuidwolde.

Het Drentse Landschap

GASTEREN

Gasterse Duinen

Zondag 13 maart om 10.00 uur. Onder leiding van gidsen van Nationaal Park Drentsche Aa maakt u een heerlijke wandeling met als thema 'Hoor, zie en ruik de natuur'. Start: parkeerplaats Gasterse Duinen aan de Oudemolenseweg (tussen Gasteren en Oudemolen). Tip: neem een verrekijker mee en trek laarzen aan.



RUINEN

Zondagse wandeling

Zondag 13 maart: wandelen met de boswachter van 14.00 tot 15.30 uur. De gids vertelt over natuurontwikkeling, planten en dieren. Aanmelden is niet nodig. Na afloop staat een kop warme chocolademelk klaar. Kinderen tot 12 jaar mogen gratis mee.

▶ natuurmonumenten.nl/bcdwingelderveld

Waterschappen worstelen met gedragscode flora en fauna

Hero Moorlag

Per 1 januari 2016 zijn de waterschappen Reest en Wieden en Groot Salland opgegaan in Waterschap Drents-Overijsselse Delta, kortweg WDOdelta. Tot medio 2016 blijft het kantoor van Reest en Wieden, Blankenstein 540 in Meppel, bestaan en het kantoor van Groot Salland in Zwolle. Daarna zetelt het WDOdelta in het nieuwe hoofdkantoor aan de Dokter van Deenweg in Zwolle. Zie www.wdodelta.nl voor onder meer het filmpje over het nieuwe waterschap. In enkele plaatsen blijven steunpunten bestaan, waaronder Meppel. Het beheergebied van WDOdelta beslaat 257.500 hectare met 7.045 kilometer aan watergangen, zestien installaties voor waterzuivering en tientallen stuwen en waterkeringen. Het devies van het WDOdelta luidt: wonen, werken en natuur verbinden met water. Het waterschap draagt zorg voor veilig wonen, afvoer van water opdat oogsten niet verloren gaan en als het enigszins kan behoud van flora en fauna in en langs watergangen.

Hoe je het ook wendt of keert, het onderhoud van watergangen is noodzakelijk. Maar in en langs sloten en beken leven dieren en planten als kleine modderkruiper, larven van libellen, rupsen van vlinders, zwanenbloem en orchideeën. Daaronder bevinden zich soorten die wettelijk zijn beschermd. De gedragscode flora en fauna is soortgericht. Soortenkennis is van essentieel belang. Daar ligt een probleem. De bioloog, ecoloog of hydroloog van het waterschap moet in geval van WDOdelta in 7.045 kilometer watergang beschermde vissen, planten, libellen en vlinders her-



Vrouwetje grote keizerlibel zet eitjes af op drijvend fonteinkruid in het Oude Diep.

Hero Moorlag

kennen. Dat is schier onmogelijk. En het is ondoenlijk om voor elke beschermde soort ontheffing aan te vragen. Moet je de begroeiing in een sloot met een korf leeghalen en het talud maaien? En waar moet je met al dat plantenmateriaal heen. Of moet je niets doen en de opmerking van het publiek 'het slootje is een zootje' voor lief nemen. Of de florist tegemoetkomen door talud en schouwpad niet te maaien, zodat bloemen zaden kunnen produceren. Ecoloog Paul Hendriks van

Waterschap Hunze en Aa's besprak de dilemma's onlangs in een heldere lezing ondersteund met beelden op de jaarlijkse bijeenkomst van Werkgroep Florakartering Drenthe in Zuidlaren. Hij wil de ideeën van belangengroepen combineren en tot ecologisch beheer van watergangen komen.

Exoten en stuwing

Hendriks liet een doorsnede van een watergang zien met onderhoudspaden (schouwspaden), ta-

luds, waterplanten langs de oever en de geul in het midden van de sloot. Groeit de sloot dicht met inheemse waterplanten of invasieve exoten als watercrassula, grote waternavel en brede waterpest, dan ligt stuwing voor de hand. Het water kan moeilijk worden afgevoerd, het peil vóór de plantenmassa stijgt met de kans dat akkers aan weerszijden van de sloot te nat worden waardoor gewassen verrotten. De geul van de sloot moet worden gekorfd. De korf laat zoveel mogelijk waterdieren terugvloeien in de sloot. De taluds hebben geen functie voor waterafvoer. Hendriks wil de wilde planten hier dan ook laten staan. De taluds kunnen worden gemaaid als het strikt noodzakelijk is en dan aan één kant of stroken van 50 meter. Waar de vegetatie blijft staan, hebben muizen, insecten en wellicht vogels een kans. Voor ecologisch beheer is contact ter plekke tussen ecoloog en uitvoerende medewerker noodzaak. Waterschap Hunze en Aa's doet proeven met dit beheer. Hendriks zou zijn instructieve lezing voor meerdere waterschappen moeten geven. Blijft het dumpen van maaisel op schouwspaden waardoor ze verloederen. Kijk langs het Oude Diep. Je loopt over een verend pakket rottende planten. Distel, brandnetel (Pessierma) en kroopartieren er welig op schouwspaden waarop je veertig jaar geleden ereprijs, kraailook en rolklaver zag staan. Er vlogen vlinders. Vooralsnog heeft Hendriks geen oplossing. Afvoer en opslag van maaisel is duur. Mede dankzij de inzet van twee natuurbeschermende bestuursleden maakt WDOdelta plannen om de oorspronkelijke vegetatie van schouwspaden terug te krijgen.

Watergangen liggen er voor waterafvoer

Dwingelderveld door kap beter aangesloten op Terhorsterzand

Komende week gaat Staatsbosbeheer aan de slag met de afronding van de inrichting rond het ecoduct over Rijksweg A28. Aan beide zijden van deze natuurbrug zullen enkele kleine stukken bos worden gekapt, om zodoende de verbinding tussen Terhorsterzand en Dwingelderveld verder te verbeteren. Na afloop is er een goede, open verbinding tussen beide natuurgebieden die sinds 1970 waren gescheiden door de aanleg van de snelweg. De boswerkzaamheden nemen naar schatting een week in beslag.

Vanaf het begin af aan bleek dat de bouw van dit ecoduct een fraai staaltje van bouwkunst was. Drie brede rijbanen werden overspannen door in totaal 153 betonnen bogen van elk 25 meter lengte en een gewicht van 45 ton! Deze betonelementen werden per stuk, per dieplader, aangevoerd. Omdat het beton niet ter plekke werd gestort, kon de constructie van het feitelijke ecoduct in betrekkelijk korte tijd worden gerealiseerd, zonder dat het verkeer op de A28 daar al te veel hinder van ondervond.



Luchtfoto van het ecoduct in oostelijke richting.

Albert Henckel

Tijdens de officiële opening van dit nieuwe bouwwerk in oktober 2013, vonden wij overal konijnenkeutels en reeënsporen. Het bewijs dat de natuur in haar eigen tempo en op haar eigen wijze kunstwerken van de mens in gebruik neemt, als dat zo uitkomt. Het gegeven dat er een gezonde konijnenpopulatie aan de oostkant van het ecoduct

leeft en dat er aan de Dwingelderveld kant veel is te eten, verklaart dit mede. Tot die tijd vormde de A28 een schier onneembare barrière tussen beide natuurterreinen. Naast een doorgang van ruim 50 meter breed, voor allerlei grote en kleine landdieren, heeft dit ecoduct verspreid over de hele lengte een aantal poelen en plassen. Via

deze natte verbinding kunnen kikkers, adders en salamanders veilig oversteken.

De laatste klussen die nu geklaard worden zijn het verder openmaken van de verbinding naar het ecoduct toe. Aan de kant van het Terhorsterzand wordt een klein stuk lariksbos gekapt, waardoor er een open verbinding met het achterliggende heideterrein ontstaat. Aan de westzijde wordt de uitloop vanaf het ecoduct eveneens doorgetrokken door een perceel met lariks. Hierdoor ontstaat er een goede verbinding met het Witte Veen. Bovenop het ecoduct hebben wij een aantal wildcamera's geplaatst om de overtrekkende dieren te kunnen tellen. De trend die al vroeg was gezet heeft zich doorgezet. Konijnen, dassen, vossen, reeën, hazen en marters maken frequent gebruik van de nieuwe verbinding. Met een ingenieus detectiesysteem worden zelfs de adders en levendbarende hagedissen geteld.

Hans Kruk, boswachter Staatsbosbeheer